

Höstråg

L7-201

Ny mätarsort i rågförsöken från i år är Evolo som ersätter Amilo vilket medför att relativtalen blir omkastade. Caspian är en hybridsort från SW som lanserades under året men är välprövad i försöken sedan 2006. Herakles från Ssd är tänkt att konkurrera med Amilo och Marcello. Palazzo som är en hybrid är ytterligare en nyhet från Ssd med bra avkastning i hela området.

Arets sortförsök L7-201 fanns på 6 platser i vårt område, 2 st i område D+E, 2 st i område F samt 1 st i område G. Totalt var det 20 led med i försöken och dessa jämförs som vanligt både som obehandlat och behandlat led. I de redovisade tabeller som är med i detta avsnitt är endast de sorter som finns på marknaden i när-tid redovisade, för hela tabellen hänvisar vi till vår hemsida www.forsoken.se

Trotjänaren Amilo har fått lämnat plats åt Evolo som mätarsort i försöken från 2012. Med tanke på att Evolo är en hybrid så har relativtalen kastats om i årets avkastningstabell. Amilo har även fått en ersättare bland populationssorterna från SW i sortförsöken och ersätts nu av Conduct som ligger något högre i skördenivå men har ett svagare strå och lägre falltal än Amilo, kommer säkert inte att uppskattas av alla odlare men Amilo finns dock kvar för försäljning även om den inte längre testas i försöken. Marcello från Ssd är en utmanare bland populationssorterna med en stabil avkastning, bra övervintring och klart bättre falltalsstabilitet vilket är en fördel.

De flesta sorter som provas är hybrider som generellt avkastar klart mer och har en bra odlings säkerhet. Numera har man dessutom i flesta fall kommit tillrätta med pollineringen genom olika förädlingsprogram även om det i vissa fall förekommer att det blandas i lite utsäde från populationssorter fortfarande. I tabell 1 redovisas skördenivåer inom våra olika områden som är uppdelat på årsvis avkastning för de senaste 3 åren och medeltal för 2008-2012, hybriderna är markerade med ett (H) efter namnet.

Herakles från Ssd en "syntetisk hybrid" som kan förklaras som ett systematiskt urval i en population. Genom att korsa särskilt utvalda föräldrar

och följande uppförökning genom öppen pollinering under isolering, åstadkommer man en syntetisk hybrid. Detta innebär en annan urvalsprocess än den vanligt, så Herakles får ett (SH) efter namnet men räknas ändå in som en populationssort. Bra och jämn avkastning, god stråstyrka och ok falltal i flerårsmedeltalet men har i enskilda försök något lägre falltal. I tabell 2 redovisas sortegenskaper för de provade sorterna men kompletteras även av tabell 3 med falltals prover från vårt område med lite mer utslag. Men detta är ett försök och sorter mognar lite olika så detta kan slå fel i ett enskilda försök.

Evolo vår nya mätare var från början mer tänkt för södra och östra Götaland men ligger i topp inom nästan hela vårt område. Evolo har bra övervintringssiffror kort strå, svagare stråstyrka samt mycket bra falltals siffror. Caspian är en nyhet från SW med bra avkastningssiffror framförallt i de norra delarna, har ett långt strå och bra stråstyrka men lite senare mognad och har testats i officiella försök sedan 2006. Ytterligare en hybrid från SW är Ottarp som har bra stråstyrka och hög skörd samt dessutom väldigt frisk sort med låg behandlingseffekt i försöken. Ottarp är främst tänkt för de mer norra områdena men hänger med bra i hela vårt område men har tyvärr något sämre falltalsstabilitet jämfört med övriga sorter.

Visello börja bli en klassiker och är en hybrid från Ssd som har avkastat bra i medeltal och får ses som en stabil och odlings säker sort med riktigt bra falltal men har tyvärr något svagare strå. Palazzo är en ny hybrid från Ssd som även denna kommer från det tyska pollen plus projektet liksom Visello. Palazzo som nu har testats i 3 år i våra försök har under dessa år avkastat riktigt bra. Den har ett långt strå, bra stråstyrka och så här långt en bra vinterhårdighet vilket gör den till en intressant nyhet, men har tyvärr något sämre falltal än Visello.

I tabell 4 återfinns avkastningssiffrorna för hela regionen av obehandlat samt behandlingseffekt av 0,25 l Flexity + 0,25 l Tilt Top vid DC 31 samt 0,4 l Proline + 0,25 l Comet Pro vid dc 45. Både obehandlat och behandlat är insektsbekämpat vid DC 45 med 0,3 l Sumi Alpha. En bred behandling

Tabell 1. Höstråg. Avkastning årsvis 2010-2012 samt medeltal 2008-2012.
Mätare: Amilo

| Område | D+E | | | | F | | | | G |
|-----------------|------------|------------|------------|--------------------|------------|------------|------------|--------------------|--------------------|
| Sort/Årtal | 2010 | 2011 | 2012 | Medel 2007-2011 | 2010 | 2011 | 2012 | Medel 2008-2012 | Medel 2008-2012 |
| Evolò (H) kg/ha | 8 450 | 8 880 | 9 960 | 8 670 | 6 440 | 8 710 | 7 610 | 7 530 | 6 510 |
| rel.tal | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 |
| Sortblandning | - | 89 | 92 | 93 | - | 88 | 92 | 91 | 91 |
| Conduct | 77 | 73 | 80 | 80 | 73 | 78 | 86 | 80 | 83 |
| Marcelo | 82 | 80 | 82 | 85 | 75 | 83 | 89 | 86 | 86 |
| Herakles (SH) | 88 | 87 | 89 | 89 | 85 | 84 | 89 | 89 | 96 |
| Caspian (H) | 99 | 98 | 96 | 100 | 89 | 95 | 91 | 98 | 101 |
| Helltop (H) | 88 | 86 | 91 | 90 | - | 89 | 101 | 95 | 93 |
| Ottarp (H) | 90 | 93 | 94 | 94 | 88 | 95 | 93 | 95 | 96 |
| Palazzo (H) | 99 | 97 | 99 | 100 | 85 | 102 | 100 | 99 | 103 |
| Visello (H) | 99 | 98 | 96 | 98 | 73 | 92 | 96 | 96 | 100 |

Tabell 2. Höstråg. Egenskaper för rågsorter, medeltal 2008-2012

| Sort | Plantor vår % | Stråstyrka % | Strårlängd cm | Mognad tid dagar | Tusenkovvikt g | Litervikt g | Fall tal sek. |
|---------------|------------------|-----------------|------------------|---------------------|-------------------|----------------|------------------|
| Evolò | 90 | 75 | 119 | 316 | 37,4 | 762 | 282 |
| Sortblandning | 87 | 78 | 129 | 316 | 37,1 | 760 | 278 |
| Conduct | 87 | 77 | 134 | 316 | 36,9 | 761 | 207 |
| Marcelo | 90 | 77 | 133 | 316 | 37,1 | 757 | 227 |
| Herakles (SH) | 87 | 80 | 126 | 316 | 35,7 | 756 | 228 |
| Caspian (H) | 86 | 79 | 126 | 317 | 35,7 | 747 | 232 |
| Helltop (H) | 91 | 84 | 128 | 315 | 37,4 | 769 | 197 |
| Ottarp (H) | 87 | 82 | 125 | 315 | 33,2 | 761 | 210 |
| Palazzo (H) | 88 | 78 | 125 | 315 | 37,1 | 758 | 231 |
| Visello (H) | 90 | 75 | 120 | 317 | 36,7 | 760 | 273 |

som inte ska ses som en rekommendation utan enbart har valts för att visa vad sorterna kan prestera om de hålls friska.

I årets försök har man sått hybriden Evolo och populationssorten Marcello med både 350 frö/m² samt reducerat detta till 75 och 50 % utsädesmängd. Den ganska höga utsädesmängd som är standard i sortförsöken kan förklaras med att utsädet tyvärr alltför ofta levereras sent och att man

vill garantera ett bra bestånd även under lite tuffare förhållanden. Nu har detta upplägg endast legat med under ett år och redovisas här i tabell 5. I de flesta fall har man tappat skörd vid lägre utsädesmängder men i ett av försöken är det faktiskt tvärsamt. Men just detta försök har ett Cv som ligger ganska högt så skillnaderna blir inte signifikanta. Vi återkommer nästa år med tolkningar av detta när vi fått mer fakta och resultat.

SORTBESKRIVNING

CASPIAN (SW) är en svensk-tysk hybridsort med hög avkastning speciellt i område F-G, medellång och medelgod stråstyrka.

CONDUCT (SW) är en tysk populationsort med något bättre avkastningsförmåga än Amilo. Sorten har relativt långt strå men något sämre stråstyrka. Tyvärr lite lägre falltal i sammanställningen.

EVOLLO (SW) är en tysk hybridsort med mycket hög avkastning. Sorten har god odlingssäkerhet, är kort, med sämre stråstyrka och har bra falltal.

HERAKLES (SSd) är en tysk syntetisk hybridsort med medellångt strå och god stråstyrka och vinterhärdighet, har lite senare mognad och något lägre falltal. Sorten är provad tre år i officiella försök i Sverige.

HELLTOP (SW) Är en tysk tidig hybridsort som har ett medellångt strå och bra stråstyrka, har bra vinterhärdighet men något lägre falltal. Sorten är provad tre år i officiella försök i Sverige.

MARCELO (SSd) är en tysk populationsort med klart bättre avkastningsförmåga än Amilo. Sorten har medellångt strå och men en något sämre stråstyrka.

Tabell 3. Höstråg. Falltal

| Sort | 07BJ12 | 2008-2012 |
|---------------|--------------------|-----------|
| | Hasslösa, Vinninge | |
| Evollo | 227 | 282 |
| Sortblandning | 235 | 278 |
| Conduct | 129 | 207 |
| Marcelo | 218 | 227 |
| Herakles (SH) | 128 | 228 |
| Caspian (H) | 196 | 232 |
| Helltop (H) | 122 | 197 |
| Ottarp (H) | 113 | 210 |
| Palazzo (H) | 144 | 231 |
| Visello (H) | 224 | 273 |

Skördedatum 16 aug 2012

OTTARP (SW) är en svensk tidig hybridsort med hög avkastningsförmåga. Sorten har medellångt strå och god stråstyrka.

PALAZZO (SSd) är en tysk tidig hybridsort med hög avkastning. Sorten är medellång med bra stråstyrka men något lägre falltal. Sorten är provad tre år i officiella försök i Sverige.

VISELLO (SSd) är en tysk hybridsort med hög avkastning. Sorten är kortvuxen med något sämre stråstyrka men bra falltal.

Tabell 4. Höstråg. Behandlingseffekter i område D-F

| Sort/kg/ha | 2012 | | 2008-2012 | |
|---------------|---------------------------|------------------------|---------------------------|------------------------|
| | Relativ skörd, Obehandlat | Behandlingseffekt i kg | Relativ skörd, Obehandlat | Behandlingseffekt i kg |
| Evollo | 7 970 | +1 580 | 7 860 | +640 |
| Sortblandning | 7 510 | +1 160 | 7 270 | +400 |
| Conduct | 6 790 | +1 030 | 6 330 | +370 |
| Marcelo | 6 920 | +1 240 | 6 790 | +370 |
| Herakles (SH) | 7 200 | +1 210 | 6 950 | +590 |
| Caspian (H) | 7 320 | +1 730 | 7 610 | +930 |
| Helltop (H) | 7 850 | +1 180 | 7 400 | +250 |
| Ottarp (H) | 7 750 | +1 960 | 7 470 | +460 |
| Palazzo (H) | 7 870 | +1 670 | 7 830 | +530 |
| Visello (H) | 7 350 | +2 120 | 7 530 | +780 |

Tabell 5. Höstråg skörd vid olika utsädesmängder 2012

| | 07BJ14 | 07BJ12 | 07BJ13 | 07BJ15 | 07BJ16 | 07BJ17 | |
|---------------------------------|------------|----------|--------|----------|-----------|----------|---------|
| | D | E | F | F | F | G | Omr D-F |
| Sort/utsädesmängd | Vikingstad | Vinninga | Kumla | Västerås | Vattholma | Hedemora | 2012 |
| Evolo 350 frö/m ² | 11 350 | 8 570 | 9 540 | 6 800 | 6 510 | 5 230 | 9 960 |
| Evolo 75 % utsm | -130 | -160 | -2 070 | -1400 | +1080 | -850 | -1160 |
| Evolo 50 % utsm | -240 | -770 | -1 480 | -40 | +460 | -650 | -1610 |
| Marcelo 350 fröl/m ² | 8 750 | 7 490 | 8 910 | 6 010 | 5 500 | 4 590 | 8 120 |
| Marcelo 75 % utsm | +80 | -100 | -570 | -310 | +20 | -30 | -10 |
| Marcelo 50 % utsm | +420 | -650 | -1 580 | -950 | +1270 | -820 | -120 |
| Datum för sådd | 5 sep | 26 sep | 10 sep | 5 sep | 18 sep | 13 sep | |

